

צו לפי סעיף 41 לפקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1976

החלטה 16-17

בפני:

השופט (בדימוס) אמנון סטרשנוב

בעניין שבין:

הנקבל

המשנה למנכ"ל משרד הבריאות

ע"י ב"כ – עו"ד שרה שר-לב

לבין:

הנקבל

ד"ר סטיוארט שוקט

ע"י ב"כ – עו"ד חדווה לוין

ה ח ל ט ה

העובדות

1. בתקופה הרלוונטית בשנת 2008, היה הנקבל, ד"ר סטיוארט שוקט (להלן – **הנקבל** או **ד"ר שוקט**), רופא משפחה במרפאתו הפרטית בנתניה, בה הוא קיבל מטופלים מקופות החולים השונות.

ביום 8.12.08 פנתה הגב' ר.ח. (להלן – **המטופלת**), כבת 38, לנקבל עם תלונות על דימום מהרקטום במהלך החדשים שקדמו לביקור, גזים ותחושה של חוסר התרוקנות ביציאות. הנקבל לא טרח לבצע בדיקה פיזית של המטופלת, קבע כי היא סובלת מטחורים ונתן לה מרשם רפואי, בליווי המלצה על תזונה עשירה בסיבים תזונתיים. למרות בקשתה של המטופלת, הנקבל לא נתן לה הפנייה לכירורג.

2. ביום 23.4.09 חזרה המטופלת לנקבל, עם אותן תלונות. הנקבל הסביר לה שוב כי היא סובלת מטחורים, וזאת מבלי לבצע בדיקה פיזיולוגית. הוא רשם לה תרופה נגד עצירות. לאחר שהתופעות המתוארות לעיל החמירו, פנתה המטופלת ביום 13.5.09 לד"ר בוריס טרויצקי, מומחה בכירורגיה כללית, אשר בבדיקה שערך לה נמצא "**...פוליפ גדול בצבע ורוד-אדום עם בסיס רחב, התופס עד שני שלישי מלומן המעי..."**.

3. ד"ר טרויצקי הפנה את המטופלת לבדיקת קולונוסקופיה דחופה, וזו אכן בוצעה ביום 17.5.09 בבית החולים "הלל יפה" בחדרה. בבדיקה נצפה "**תהליך חשוד בגודל 30 ס"מ מכוּיב, מדמם, מיצר הלל, נוקשה בגובה 8-10 ס"מ מפי הטבעת**". נלקחה ביופסיה, ואובחן סרטן המעי בשלב 4 של המחלה. בהמשך עברה המטופלת ניתוח להסרת הגידול הסרטני, אשר שלה גרורה לריאה, וכן עברה טיפולים כימותרפיים קשים והקרנות לאגן.

הקובלנה

4. נוכח התנהגותו המפורטת לעיל, החליט המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, פרופ' א' אפק, להגיש נגד ד"ר שוקט קובלנה, שתוקנה מאוחר יותר, על כך שגילה התרשלות חמורה במילוי תפקידו כאמור בסעיף 41(3) לפקודת הרופאים [נוסח חדש], תשל"ז-1976, בזו הלשון:

"... בכך שאבחן טחורים מבלי שביצע בדיקה פיזית כלשהי ובמיוחד לא ביצע בדיקה רקטאלית ופרוקטוסקופיה. מחדל זה חזר על עצמו גם בביקור השני של החולה כעבור כ- 5 חדשים עקב התמשכות הדימומים".

הנקבל הודה במיוחס לה בקובלנה המתוקנת, וב"כ הצדדים העלו בפני ועדת המשמעת שהתמנתה לדון בקובלנה, בהרכב: פרופ' יהודה סקורניק, יו"ר; פרופ' יצחק ניב ועו"ד יגאל חיות, חברים; - טיעונים לעונש בלבד.

דוח הוועדה

5. בטיעוניה בפני הוועדה עמדה ב"כ הקובל, עו"ד ש' שר-לב, על חומרת התנהגותו ורשלנותו של הנקבל בטיפולו במטופלת, פעם ופעמיים. עם זאת, הסתפקה ב"כ הקובל בהמלצה לוועדה להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של התליית רישיון למשך חדשיים (2) בלבד.

ב"כ הנקבל, עו"ד חדווה לוין, עמדה על נסיבותיו האישיות של הנקבל, שעיקרן: גילו המבוגר (בן 67.5), נשוי ולו ארבעה ילדים ו- 17 נכדים, שעה שהוא מפרנס שלוש משפחות; אמו חולנית ונזקקת לטיפול דיאליזה; הוא למד רפואה באנגליה ועלה ארצה בשנת 1984, ומאז עבד בביה"ח לניאדו ובקופות חולים שונות, עד שפתח מרפאה עצמאית.

עוד ביקשה ב"כ הנקבל להתחשב בכך שהנקבל הודה במיוחס לו בכתב הקובלנה ונטל על עצמו את האחריות להתנהגותו, וכן את התקופה הארוכה שחלפה מאז האירועים, בשנים 2008-09. לטענתה, ניתן להסתפק: **".... בעצם קיום ההליך המשמעתי שבסופו התראה כדי להשיג את מטרת ההליך..."**.

יצוין, כי למרות שמדובר באירוע מהשנים 2008-09, הוגשה התלונה למשרד הבריאות רק בחדש פברואר 2013, וההליכים המשפטיים נמשכו מאז ועד עתה.

6. בדיון וחשבון שהגישה הוועדה הנכבדה ביום 11.6.17, לאחר שהרשיעה את הנקבל במעשים שיוחסו לו בכתב הקובלנה, בהסתמך על הודאתו – נחלקו דעותיהם של חברי הוועדה.

דעת הרוב

7. רוב חברי הוועדה, פרופ' סקורניק ופרופ' יניב, קבעו בחוות דעתם כי **"... כשהחולה חזרה פעם נוספת עם אותן תלונות, היה בודאי צריך לבצע בדיקה רקטלית או להפנותה למומחה מתאים"**.

עם זאת סברו רוב חברי הוועדה כי: **"למרות האיחור של 5 חדשים באבחנה לא השתנה בהרבה מצב החולה וסוג הניתוח שבוצע היה לניתוח אותו הייתה עוברת באם האבחנה הייתה נעשית מוקדם יותר"**.

בהתחשב בגילו המבוגר, במצבו המשפחתי והכלכלי של הנקבל, והחשש שאם רישיונו יותלה, **"יסירו ממנו קופות החולים את המטופלים שלהם ולגבי בני משפחתו המשמעות תהיה קשה ביותר"** – ממליצים רוב חברי הוועדה להסתפק בהטלת אמצעי משמעת של נזיפה.

דעת המיעוט

8. חבר הוועדה, עו"ד יגאל חיות, רואה בחומרה רבה את רשלנותו החמורה של הנקבל "בכך שאיבחן טחורים ללא אנמנזה מספקת מבבלי שביצע בדיקה רקטלית ופרוטוסקופיה, בשני הביקורים של החולה, למרות הדימומים, וגרם בדיעבד לעיכוב באבחון ובטיפול בחולה".

לדעת המיעוט, נמצאה חומרה יתרה בכך שלמרות שהחולה באה אל הנקבל לביקור חוזר עם אותן תלונות, הוא הסביר לה שוב כי היא סובלת מטחורים, מבלי לבצע בדיקה פיזית כלשהי. מאחר והנקבל סטה במידה משמעותית מרמת הטיפול המקובלת הצפויה ממנו, ממליץ עו"ד חיות להתלות את רישונו של הנקבל לחדשים.

החלטה

9. סבורני, כי התנהגותו של הנקבל בפרשה זו הינה רעה וחמורה, ומדובר ברשלנות רבתי, העומדת במדרג העליון של רמת הרשלנות. המטופלת ביקרה אצל הנקבל פעמיים - בהפרש של כחמישה חדשים - כשהיא חוזרת שוב ושוב על אותן תלונות, שהעקרית שבהן הייתה **דימום מהרקטום**, שהחל כבר כחדשיים לפני הביקור הראשון. והנה, הנקבל מגלה אדישות מוחלטת ועצימת עיניים בלתי מובנת ולא סבירה בעליל למצבה של המטופלת, כאשר הוא אינו טורח כלל לבדוק אותה בדיקה פיזית, ואף לא להפנותה לרופא מומחה - לא בביקור הראשון ואף לא בביקור השני.

10. אין להוציא מכלל אפשרות, כי אם היה הנקבל פועל כרופא סביר ועפ"י נורמות התנהגות רפואיות בסיסיות, ומבצע במטופלת בדיקה פיזית או מפנה אותה לאלתר לרופא מומחה או לבדיקת קולונוסקופיה - כמתחייב מהממצא המדאיג ומעורר החשד של המצאות דימום מהרקטום - ניתן היה לטפל בה מוקדם יותר, ואולי אף להקטין את הנזק שנגרם לה. מן המפורסמות הוא - כפי שאף ניתן ללמוד מהודעות משרד הבריאות, האגודה למלחמה בסרטן ומוסדות רפואיים אחרים - **שגילוי מוקדם של סרטן המעי הינו קריטי** (גם אם מדובר בחדשים ספורים), ויש בו כדי להגביר את הסיכוי להילחם במחלה.

11. לאחר ששקלתי בכובד ראש את המלצותיהם של חברי הוועדה המכובדים - זו של דעת הרוב וזו של דעת המיעוט - הגעתי לכלל מסקנה, כי המלצת הרוב להסתפק באמצעי של נזיפה, אינה יכולה להתקבל, ודינה להידחות. מאידך, גם המלצתו של חבר המיעוט בוועדה, שאימץ את המלצת התובעת, נראית לי מקילה ביותר, בשים לב לרשלנותו, אדישותו וחוסר מקצועיותו הזועקים לשמיים של הנקבל דנן.

12. עם זאת - ולאחר לבטים קשים - הגעתי לכלל מסקנה כי ניתן - בדוחק רב - לאמץ את המלצת המיעוט, וזאת בשים לב לשני השיקולים הבאים;

ראשית, עמדתה המקילה ביותר של התביעה, שהסתפקה בהמלצה להטלת אמצעי משמעת של התליית רישיון למשך חדשיים בלבד, ולא ידעתי על שום מה ולמה. כידוע, אין טריבונל שיפוטי נוהג, ככלל להחמיר בענש מעבר לבקשת התביעה, אלא במקרים מיוחדים ויוצאי דופן, ולא מלאני לבי לעשות כך במקרה דנן. ושנית - חלוף התקופה הארוכה של כתשע שנים מאז אירוע המקרה ועד לסיום ההליכים המשפטיים, בין היתר עקב הגשה מאוחרת של התלונה. יודגש, כי אלמלא השיקולים הללו היה מקום להחמיר בדינו של הנקבל פי כמה.

13. אשר על כן - ולא בלי הסוסים ולבטים - החלטתי לאמץ את דעת המיעוט ולהטיל על הנקבל, ד"ר סטיארט שוקט, אמצעי משמעת של התליית רישיון מלעסוק ברפואה למשך חדשיים (2), החל מיום 1.8.17.

ניתנה היום, 22.6.17, כח סיון התשע"ז.

המזכירות תעביר לצדדים העתק החלטה זו.

אמנון סטרשנוב, שופט (בדימוס)